

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/637/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

135/2014. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ a képviseletében eljáró egyesület útján, 2013. szeptember 3-án előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2014. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. szeptember 3-án, képviselője útján terjesztette elő panaszbeadványát, melyben a következőket adta elő.

2013. augusztus 14-én, hajnali három óra körül a panaszos két külföldi barátjával tartott hazafelé, amikor a F. körúton, a villamosmegállóval szemben lévő nemzeti dohánybolt előtt megálltak, hogy barátjuk bemenjen cigarettát vásárolni. Amíg ez történt, addig a panaszos azonos nemű barátját megcsókolta az utcán. A dohánybolt melletti éjjel-nappali üzletből két személy, az eladó és egy nagydarab férfi látta a csókot. A panaszosnak arról nincs tudomása, hogy az erős testalkatú férfi alkalmazottja volt-e, mindenesetre otthonosan mozgott az üzletben és a boltost is biztosan ismerte. Az üzlet eladója odaszólt ennek a férfinak, hogy „Nézd, ott b*ziskodnak!” – erre a nagydarab férfi hátrament a boltba, majd egy baseballütővel

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

jött vissza az utcára, miközben olyanokat kiabált, hogy „B*zik! Ne itt b*ziskodjatok! Húzzatok el innen!”. Ekkor az eladó már nem volt látható, visszament az üzletbe. A panaszos párjával a fenyegetés hatására távolabb ment, hogy elkerüljék a támadást, és a 107-es számon hívták a rendőrséget. A panaszos a telefonban jelezte, hogy megfenyegették, és azt is közölte, hogy a támadásra szexuális irányultsága miatt került sor. Ekkorra már a dohányboltban vásároló barátjuk is csatlakozott hozzájuk, aki szintén látta a nagydarab férfi kezében a baseballütőt. A rendőrök 30-40 perc múlva érkeztek ki (jelvényszámukat a panaszos megjelölte a beadványban), és rögtön a bolthoz mentek, ezért a panaszos is követte őket társaságával. Elsőként a panaszt igazoltatták, majd az őket megfenyegető férfit. A panaszos elmondta a rendőröknek a történetet, és kifejezetten hangsúlyozta, hogy a motiváció szexuális irányultsága volt. Az egyik rendőr (ő később inkább hallgatott) rögtön mondta, hogy „Ők külföldiek, de azért tudhatnák, hogy ez itt még mindig Magyarország”. A panaszos társasága ezt úgy értette, hogy ezzel arra utal, itthon nem lehet olyan módon viselkedni, ahogy ők tették.

A boltos és társa a rendőrök jelenlétében is egyértelműen utaltak rá, hogy az volt a probléma, hogy azonos nemű párról van szó („Ha egy fiú és egy lány csókolózna az utcán, az normális lenne, de ha két fiú, az gusztustalan. Elijeszti a vásárlókat.”) A panaszos nem tudja, hogy végül ez a megjegyzés bekerült-e a jegyzőkönyvbe, de ennek rögzítésére kifejezetten megkérte a rendőröket. A panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy homofób támadás történt, mire a másik rendőr közölte: ők követtek el közszeméremisértést, amelyért őket elő is lehetne állítani. Sőt, a rendőrök javasolták az őket megtámadó személynek, hogy tegyen feljelentést ezen bűncselekmény miatt. A panaszos véleménye szerint ezt a rendőr valószínűleg azért mondta, hogy megfélemlítse őket, hogy ne akarják, hogy intézkedjenek, mert ők is megüthetik a bokájukat. Mikor a panaszos jelezte, hogy a rendőrök fellépése diszkriminatív, az egyik rendőr elment a szolgálati gépjárműhöz, előhozott egy könyvet, és abból olvasta fel a tényállást. A panaszos az incidens óta eltelt idő miatt pontosan nem tudta felidézni az elhangzottakat, a közszeméremisértés megnevezése és a „másokat megbotránkoztat”- fordulat azonban biztosan szerepelt benne. A rendőr arra nem utalt kifejezetten, hogy az azonos neműek csókolózása a probléma, végig „amit csináltak”-ként hivatkozott rá, de egyértelműen lehetett érteni, hogy valójában erről van szó. A rendőrök végig fenyegetően léptek fel, pl. a panaszos két magyarul nem értő barátja angolul beszélt, ami a rendőröket láthatólag zavarta. Elhangzott a „fuck” szó is, mellyel kapcsolatban a rendőrök közölték, hogy azt is jegyzőkönyvezni fogják, illetve ahhoz is ragaszkodtak, hogy rögzítsék a panaszos és társai alkoholos befolyásoltságát.

A nagydarab férfi a baseballütőt a rendőrség érkezésére már elrakta, és tagadta, hogy korábban lett volna nála, pedig három tanú is állította az ellenkezőjét. A rendőrök néhány másodperc erejéig a boltba is bementek, de a panaszos véleménye szerint kizárt, hogy ennyi idő alatt érdemi lépéseket tudtak tenni a baseballütő felkutatására. A rendőrök nem mondták, hogy miért mentek be.

Végül felvették minden helyszínen jelenlévő személy adatait (a panaszos és két társa, az eladó, a baseballütős férfi és a dohánybolt munkatársainak adatait is). A helyszíni fellépés azzal zárult, hogy valamennyi jelenlevőnek azt mondták, menjenek el azonnal feljelentést tenni a rendőrségre. A jegyzőkönyvet aláírni nem kellett, abból a panaszos sem kapott példányt.

Mivel késő volt, a panaszos ekkor már nem ment be a rendőrségre. A kerületi

rendőrkapitányságra végül aznap, 16 óra 00 perc körül látogatott el, ahol jelezte, hogy feljelentést szeretne tenni, illetve panaszt kíván bejelenteni a rendőrökkel szemben. A panaszossal azt közölték, hogy a feljelentés megtételének nincs értelme, mert biztos folyamatban van már az ügy. A panasz kapcsán javasolták, hogy mivel biztosan a Készenléti Rendőrség állománya intézkedett, forduljon a Teve utcához vagy a Testülethez. Erről a beszélgetésről semmilyen papír nem készült, egyszerűen elküldték a panaszost. Tudomása szerint a kerületi rendőrkapitányságon általános számon van folyamatban vizsgálat ügyekkel kapcsolatban, mely annak megállapítására irányul, hogy történt-e bűncselekmény. Ezen eljárásban a panaszos képviselője útján egy indítványt is benyújtott, melyben jogi álláspontjukat rögzítették az események kapcsán. Annak ellenére, hogy a panaszbeadvány megfogalmazásának időpontjában a helyszínre érkezett rendőröknek tett feljelentés óta 20, az írásbeli indítvány megtétele óta pedig 18 nap telt el, a panaszos nem kapott értesítést arról, hogy indult-e nyomozás a támadással kapcsolatban.

A panaszos sérelmezi a kikerkező rendőrök vele és társaival szemben tanúsított bánásmódját. A rendőri fellépés az intézkedés egész ideje alatt fenyegető és diszkriminatív volt, hiszen nyíltan kifogásolták azt a cselekményt (csókolózás), ami a homofób támadás kiváltó oka volt. A panaszos úgy véli, hogy ilyen, a szubjektív érzelmektől vezérelt részrehajló bánásmód elfogadhatatlan a rendőrök részéről. A panaszos cselekménye semmilyen büntetőjogi tényállást nem valósított meg, ennek ellenére többször hivatkoztak hibásan arra, hogy közszemérem sértést követtek el, és egyéb rosszálló, fenyegető megjegyzéssel is illették őket és viselkedésüket is. Mindezek miatt a panaszos úgy érzi, hogy a rendőrök a támadó mellé álltak az intézkedés során. A panaszos a rendőrök fellépése során többször hangsúlyozta, hogy homofób támadás áldozatai lettek, és konkrétan említette a közösség tagja elleni bűncselekmény megvalósulását is. A panaszosnak arról nincs tudomása, hogy ez bekerült-e az intézkedésről készült jelentésbe, de véleménye szerint, amennyiben nem, az ugyancsak a diszkriminatív eljárást támasztaná alá.

A panaszos sérelmezi továbbá, hogy az eljáró rendőrök nem szereztek be, illetve nem kíséreltek meg beszerezni minden elérhető bizonyítékot, hiszen a panaszos ellen megvalósuló fenyegetés eszközeként használt ütőt meg sem próbálták megkeresni vagy a használójától elkérni. A panaszos véleménye szerint ezzel olyan mulasztást követtek el, amely jelentősen megnehezíti a támadás későbbi bizonyítását.

A panaszos a fentiekkel kapcsolatban kérte a Testület eljárásának lefolytatását, és úgy nyilatkozott, hogy a panaszbeadvány áttételéhez, illetve az állásfoglalás közzétételéhez hozzájárul.

A panaszos a beadványhoz csatolta a képviselőjét ellátó egyesület általa aláírt, kifejezetten a Testület előtti eljárásra vonatkozó meghatalmazását.

2) 2013. szeptember 5-én a Testület munkatársa telefonon kereste meg a panaszost, a bejelentéséről készült hangfelvétel beszerzésének megkönnyítése érdekében. A panaszos kérdésre elmondta, hogy személyesen ő tett bejelentést a 107-es telefonszámra, illetve a Testület tudomására hozta a bejelentéshez használt telefonszámot, valamint a hívás pontos idejét (3 óra 11 perc).

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2013. október 3-án a BRFK Hivatalának vezetője a következőkről tájékoztatta az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjét.

A hivatalvezető a Testülethez való továbbítás céljából mellékelten felterjesztette a panaszos beadványa kapcsán rendelkezésre álló iratok és hangfelvételek másolatát. Tájékoztatása szerint az ügyben Budapest rendőrfőkapitánya fegyelmi eljárást rendelt el. A jelentés szerint a Testület által feltett kérdések tételes megválaszolása céljából kiegészítő kivizsgálásra kérték fel az illetékes kerületi rendőrkapitányság vezetőjét, valamint intézkedtek az ügyben folytatott nyomozás iratainak beszerzése iránt. A hivatalvezető átiratában a megkeresések során kikért iratok pótlólagos felterjesztésére tett ígéretet.

A hivatalvezető az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetője figyelmét felhívta arra a körülményre, hogy a panaszos beadványával azonos tárgykörben egy országgyűlési képviselő is beadványt terjesztett elő, így a továbbított iratok és hangfelvételek ezen eljárásban keletkeztek.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek látja megjegyezni, hogy az országgyűlési képviselő a belügyminiszterhez intézett írásbeli kérdése kapcsán beszerzett, és ezzel összefüggésben megküldött iratsomagból kizárólag a panaszügyhöz szorosan kapcsolódó tényeket ismerteti.

2) Budapest rendőrfőkapitányának bűnügyi helyettese az ügygel összefüggésben a következőkről tájékoztatta a BRFK Hivatalának vezetőjét.

Tekintettel arra, hogy a megjelölt kerületi rendőrkapitányság a Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályát jelölte ki az ügyben előjáróként, az előadó körzeti megbízott kísérelte meg a történeti tényállást tisztázni. A bűnügyi helyettes álláspontja szerint, figyelemmel arra, hogy a sértett felek elmondása a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 216. §-ába ütköző közösség tagja elleni erőszak büntett bűncselekmény gyanújára utal, szakmailag indokolt lett volna az ügyet bűnügyi számra iktatni, a körülmények tisztázását pedig feljelentés-kiegészítés keretében megkísérelni a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályai alapján.

A bűnügyi helyettes tájékoztatása szerint az ügyben semmilyen jegyzőkönyv nem készült, csupán az intézkedő rendőrök két jelentése áll rendelkezésre. A két rendőri jelentés egymással teljesen egyezően írja le a konkrét esetet, a meghallgatott személyek által elmondottakat. Véleménye szerint a jelentésekből kitűnik, hogy az érintett két oldal – a panaszos és barátja, illetve a mások oldalról K. T. és S. J. – egymással ellentétesen mondta el az intézkedő rendőröknek a történeteket. Mindkét jelentés tartalmazza, hogy K. T., a szóban forgó éjjelnappali üzlet eladója valóban tett megjegyzéseket a csókolózó fiatal férfiakra, azonban őket nem fenyegette, és nem bántalmazta. Mivel benne undort keltett a férfiak viselkedése, őket a boltból való távozásra szólította fel. Ehhez hasonlóan mondta el S. J. is a történeteket, aki szerint K. T. csupán erőteljesen távozásra szólította fel a panaszost és barátját, őket azonban

nem fenyegette és nem bántalmazta. Ugyanakkor a jelentések tanúsága szerint a panaszos és két barátja egybehangzóan állította, hogy őket K. T. eladó „b*zinak” nevezte, és őket egy baseball-ütővel a bolt elhagyására kényszerítette.

A bűnügyi helyettes kijelentette, hogy a „csókváltás”, még ha azonos neműek között valósul is meg, semmiképpen nem minősül bűncselekménynek, vagy más jogsértésnek. Ugyanígy kijelenthető, hogy nincs olyan jogszabály, amely ezt külföldiek számára tiltaná. A „közszemérem sértés” megfogalmazás továbbá mindenképpen pontatlan, helyesen szemérem sértés a tényállás neve. A bűnügyi helyettes állítása szerint a rendelkezésére bocsátott rendőri jelentések nem támasztják alá, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök azt közölték volna a bejelentővel, hogy „az azonos neműek közötti nyilvános csókolózás közszemérem sértésnek minősül”.

A sértetti oldal vonatkozásában a Btk. 205. §-ába ütköző és az (1) bekezdés szerint minősülő szemérem sértés nem állapítható meg, tekintve, hogy a tényállás szerint szemérem sértést az követ el „aki magát nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából más előtt szemérem sértő módon mutogatja...”. A bűnügyi helyettes a kommentár tartalmára is utalva megállapította, hogy a meghallgatott személyek sem állították, hogy a sértettek a hivatkozott bűncselekmény törvényi tényállási elemét kimerítették volna.

A bűnügyi helyettes álláspontja szerint, amennyiben az utasítására elrendelt feljelentés-kiegészítés során megállapítást nyer az a körülmény, hogy a sértetteket homoszexuális irányultságuk miatt egy baseballütővel a bolt elhagyására kényszerítették, fennáll a Btk. 216. §-ának (2) bekezdése szerinti bűncselekmény (közösség tagja elleni erőszak) megalapozott gyanúja, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ezt az állítólagos elkövetők kifejezetten tagadták.

3) A BRFK Központi Ügyeleti Főosztályának mb. főosztályvezetője 2013. augusztus 23-án a következőkről tájékoztatta a BRFK Hivatalvezetőjét.

A panaszos 2013. augusztus 14-én, 03 óra 14 perckor tett bejelentést arról, hogy a B. utcai villamos megállója közelében egy boltos – homoszexuális orientációja miatt – baseballütővel támadt rá. A bejelentést a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály IV. Ügyeleti Osztály beosztottja fogadta. A további intézkedésre az említett kerületi rendőrkapitányság lett kijelölve, akik a bejelentés rögzítését követően 03 óra 19 perckor kapták meg a címet. A kerületi kapitányság 05 óra 49 perckor jelentette, hogy a járőregység jelentést készít az eseményről. Az intézkedési lapot 05 óra 52 perckor zárták le.

A küldési napló adatai szerint a kerületi rendőrkapitányság 03 óra 20 perckor kapta meg a címet, melyre egy egységet küldött. A helyszínen igazoltatásra és adatgyűjtésre került sor, melyekről rendőri jelentés készült. A rendőri intézkedés befejezési idejeként 04 óra 00 perc került rögzítésre.

A rögzített 5440633 számú hanganyag szerint a panaszos bejelentette, hogy egy háromfős baráti társaság tagjaként egy kisbolt előtt tartózkodott, és amíg egyik társuk a boltban vásárolt, megcsókolta férfi ismerősét. Az üzlet alkalmazottja ezen felháborodott és egy baseballütővel rájuk támadt, illetve becsmérlő szavakkal illette a társaságot. A sértett elmondta, hogy meleg, és ezért támadták meg. A hívást fogadó rendőr közölte a bejelentővel, hogy rendőrt irányít a helyszínre.

Az 5440644 számú hanganyag szerint a panaszos 03 óra 23 perckor ismét bejelentette az esetet, hívása az előző kezelőhöz érkezett, aki tájékoztatta, hogy a helyszínrre rendőri egységet irányított.

Az 5440638 számú felvételen a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály IV. Ügyeleti Osztály főügyelete telefonon értesítette a kerületi rendőrkapitányság ügyeletesét az eseményről, és ezzel párhuzamosan az intézkedési lap is átadásra került.

Az 5440792 számú hanganyagban a kerületi rendőrkapitányság ügyelete jelentette, hogy az intézkedés jelentésírással zárult.

A mb. főosztályvezető véleménye szerint a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály ügyelete a hívást kellő empátiával és határozottsággal kezelte. A bejelentésről haladéktalanul intézkedési lapot készített, melyet továbbított a címkiadást végző főügyeletes felé. Az irányító azonnal intézkedett a kerületi rendőrkapitányság értesítésére. A kapitányság visszajelzése alapján rendőri intézkedésre került sor, melyről az intézkedők jelentést készítettek.

A bejelentő második, néhány perccel későbbi hívását követően már nem telefonált, illetve nem jelezte, hogy az intézkedéssel problémája lenne.

A mb. főosztályvezető véleménye szerint a bejelentés alapján felmerült a közösség tagja elleni erőszak bűncselekmény gyanúja, mivel a sértettet és barátait nemi identitása, szexuális irányultsága miatt érte atrocitás, ami a társaságban riadalmat keltett. A magatartás abbahagyására és a helyszínről való távozásra felszólítás, illetve a felfegyverkezett támadás súlyosabb megítélés alá helyezi a cselekményt.

A mb. főosztályvezető az eset kivizsgálása során megállapította, hogy a BRFK Központi Ügyelete az elsődleges intézkedéseket idővesztés nélkül bevezette. A bejelentő hívásait kellő empátiával, szélsőséges megnyilvánulásoktól mentesen kezelte, a segítő szándék és az „intézkedési igény” dominált. A címkiadás – a híváskezelést és az elmondottak rögzítését követően – azonnal megtörtént. A járőri egység késése és intézkedése miatt ezért a főosztály beosztottjait nem terheli felelősség.

A mb. főosztályvezető ezt követően azzal kapcsolatban közölt megállapításokat, hogy a hívást fogadó főörzszászlós ügyeletes és a címkiadást végző r. őrnagy megsértette a BRFK Nyomozó Hatóságainak hatásköréről és illetékességéről szóló 17/2013. BRFK Intézkedés I. számú mellékletében szereplő rendelkezést, mivel a közösség tagja elleni erőszak bűncselekmény gyanújának felmerülése ellenére elmulasztották tájékoztatni a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező BRFK Felderítő Főosztályt. Tekintettel azonban arra, hogy a panaszos beadványa a helyszínen történetekre irányult, és a Testület egyébként sem rendelkezik hatáskörrel a rendőrség nyomozó hatóságként kifejtett tevékenységének értékelésére, a Testület a mb. főosztályvezető ezzel kapcsolatos állításait részletesen nem ismerteti.

4) A kerületi rendőrkapitányság mb. vezetőjének 2013. augusztus 26-án kelt, a BRFK Hivatalának vezetője részére küldött levele a panaszügy szempontjából a következő releváns, korábban még nem ismertett információkat tartalmazza.

A kapitányság ügyeletére 03 óra 19 perckor érkezett meg a cím a központi ügyeletről, és azt 03 óra 29 perckor adták ki. A köztes idővel kapcsolatban a r. főörzsászlós elmondása alapján telefonon felvette a kapcsolatot a bejelentővel, tájékozódott az esettel kapcsolatban, pontosította a bejelentést, a helyszínt, majd ezt követően adta ki a címet egy tagállomás részére.

5) Budapest rendőrfőkapitánya 2013. augusztus 20-án levélben számolt be az ORFK Hivatalvezetőjének a panaszüggyel összefüggésben tudomására jutott információkról. A Testület az átiratban közölt adatok közül kizárólag a korábban még nem ismertetettek rögzíti.

A panaszos bejelentését 03 óra 14 perckor a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály IV. Ügyeleti Osztály beosztottja fogadta. A további intézkedésre a kerületi rendőrkapitányság került kijelölésre, ahová a bejelentést az ügyeletes – rögzítését követően – 03 óra 19 perckor továbbította. A panaszos 03 óra 23 perckor ismét bejelentette az esetet. Az illetékes rendőrkapitányság vezetőjének vizsgálata szerint az események címét 03 óra 29 perckor adták ki, és a Készenléti Rendőrség állományába tartozó járőrök 2013. augusztus 14-én, 03 óra 45 perckor érkeztek a helyszínre. A rendőrkaptányság vizsgálata szerint a késedelmet az okozta, hogy az ügyeletes felvette a kapcsolatot a bejelentővel, pontosította a bejelentés tartalmát és a helyszínt csak ezt követően adta ki a címet a járőröknek.

A rendőrök a helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, a társaságában ott tartózkodó két személlyel, valamint a boltnál tartózkodó másik két, az eseményekben érintett személlyel. Az intézkedést végrehajtó járőrök az intézkedésben érintett személyek részére jogi felvilágosítást, valamint az esetleges panasztételre vonatkozó lehetőségekről tájékoztatást adtak. A rendőri intézkedés befejezési idejeként 04 óra 00 perc került rögzítésre.

A bejelentő és barátai, illetve az üzlet eladója, K. T. és ismerőse S. J., egymással ellentétesen mondták el a történetet. K. T. és S. J. előadása szerint a bolt bejáratánál álltak, amikor a panaszos és két barátja megálltak az üzlet előtt. A panaszos egyik barátja bement a dohányboltba, miközben a panaszos a másik férfival csókolózni kezdett, mely közben egymás fenekét és ágyékát is fogdosták, simogatták, illetve egymás ruházata alá is benyúltak. S.J. elmondta, hogy az, hogy megcsókolják egymást, nem zavarta volna, de a két, szemmel láthatóan erősen ittas állapotban lévő fiatal férfi viselkedését úgy ítélte meg, hogy „az a jó ízlés és a közérkölcshatárait túllépi”. S. J. hangsúlyozta, hogy ha heteroszexuális pár viselkedik így, akkor is szóvá tette volna, mert ez a viselkedés mindenkinek magánügye. Állítása szerint mindössze annyit mondott nekik, hogy „menjetek távolabb, ne az ajtóban csókolózzatok”. Mivel a panaszos barátja angolul reagált a felszólításra, S. J. ezt angolul is megerősítette (“go away”). K. T. is elismerte, hogy tett megjegyzéseket a párra, azonban azt állította, hogy őket nem fenyegette és nem bántalmazta. Mivel benne undort keltett a férfiak viselkedése, őket a boltból való távozásra szólította fel.

A panaszos és barátai ezzel szemben egybehangzóan állították, hogy őket K. T. dehonesztáló kifejezésekkel illette, majd egy baseballütővel megfenyegette és a bolt elhagyására kényszerítette.

Az intézkedő rendőrök az intézkedésben érintett mindkét fél részére felvilágosítást adtak, melynek során mindkét fél közölte az intézkedő rendőrökkel, hogy feljelentésüket a

rendőrkapitányságon személyesen megteszik.

Budapest rendőrfőkapitányának véleménye szerint a kikerkezési idő tekintetében a rendőrkapitányság részéről mulasztás nem állapítható meg, mert a körülmények tisztázása érdekében a feljelentővel történő kapcsolatfelvétel szakmailag indokolt volt.

6) A kerületi rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának vezetője 2013. augusztus 22-én készített összefoglaló jelentést a történetekről.

A jelentés szerint a 03 óra 45 perckor kikerkező járőrök felvették a kapcsolatot a bejelentővel, valamint a helyszínen tartózkodó egyéb érintett személyekkel. A jelentés mind a panaszos és barátai, mint S. J. és K. T. személyazonosító adatait tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy a rendőri jelentés alapján sem szabálysértés, sem pedig bűncselekmény nem került megállapításra, így az események tisztázása és az esetleges kamerafelvételek elemzése érdekében az ügyiratot általános számon a Körzeti Megbízotti Alosztály részére szignálták ki. Az eseménnyel kapcsolatos további adatgyűjtést egy r. főtörzsőrmester folytatta le, majd az általa megállapítottokról külön jelentést készített.

Az adatgyűjtés során a r. főtörzsőrmester felkereste az érintett üzletet, valamint a szomszédságában található dohányüzletet, illetve a közterület-felügyelettel is kapcsolatba lépett a jelzett terület közelében található kamerák felvételeinek megtekintése érdekében.

A r. főtörzsőrmester adatgyűjtése során megállapította, hogy az intézkedés hajnalán az intézkedés helyszínén lévő dohányboltban egy N. N. nevű alkalmazott dolgozott, akit személyesen meghallgatott. Az eseményt megelőzően az üzletben egy fiatalember cigarettát vásárolt, majd távozott. N. N. ezek után kiabálást hallott az utcáról. Valaki angolul annyit kérdezett, hogy „ez örült?”. N. N. ennek nem tulajdonított nagy jelentőséget, mert a hétvégén szórakozásból hazafelé tartó emberek gyakran hangoskodnak és a körúton sok külföldi fordul meg. N. N. végül pár perc elteltével kiment a dohányboltból, és az éjjel-nappali bolt bejáratában álló alkalmazottat és annak ismerősét kérdezte meg, hogy történt-e valami. Az alkalmazott azt válaszolta neki, hogy nem történt semmi különös, csak elküldte az ajtó előtt csókolózó férfiakat. N. N. ekkor látott három férfit a szemközti villamosmegállóban, de nem tudta, hogy ők lehettek-e azok, akikkel az eset történt. A jelentés kiemeli, hogy mialatt N. N. beszélt az üzlet alkalmazottjával, egy rendőrségi szolgálati gépjármű haladt el a körúton.

N. N. a beszélgetést követően visszament a dohányboltba, majd 10-15 perc múlva ment ki ismét, amikor már tartott a rendőri intézkedés. Ekkor a korábban látott három fiatal férfi, a bolt alkalmazottja és annak ismerőse voltak jelen. N. N. az intézkedést nem nézte végig, ugyanakkor feltételezte, hogy a boltos által elmondott korábbi eset miatt mentek ki a rendőrök a helyszínre.

N. N.-nek arról nem volt tudomása, hogy pontosan mikor érkeztek a helyszínre a rendőrök. A nő a korábban elhaladó rendőrautóról is már azt feltételezte, hogy az a boltnál történt események miatt érkezik, mivel az a megszokottnál és a normál forgalom sebességénél lassabban haladt.

A jelentés szerint a fentiek alapján megállapítható, hogy „a villamosmegállóban lévő fiatalok

láthatták az elhaladó rendőrautót, és akár jelezhetnék volna is az elhaladó rendőröknek, hogy intézkedésre van szükségük, de ez valamiért nem történt meg”. Az osztályvezető szerint ez az esemény kb. 5 perccel a hangoskodás után történt, tehát ha a fiatalok jeleznek a rendőrautóval közlekedő rendőröknek, akkor hamarabb sor került volna az intézkedésre.

A jelentés ezt követően ismételten részletezi az S. J. és K. T. által a helyszínen előadottakat, és kitért rá, hogy S. J. nem emlékezett rá, mit mondott pontosan K. T. a csokolózó párnak, csak annyit tudott felidézni, hogy „apátok büszke lenne rátok”.

Az osztályvezető r. őrnagy rögzíti, hogy az intézkedő rendőrök jelentéseiben nem szerepel, hogy a helyszínen, vagy annak közelében találtak volna baseball-ütőt.

A r. őrnagy továbbá megállapította, hogy nem készült olyan kamerafelvétel, melyen a bejelentés alapjául szolgáló esemény látható lett volna, ezért az ügy kivizsgálása során az abban résztvevő felek elmondására lehet csak hagyatkozni.

Tekintettel arra, hogy a panaszos nevében az egyesület az eseménnyel kapcsolatban részletes indítványt nyújtott be a rendőrkapitánysághoz is, így az ő meghallgatására nem került sor.

A r. őrnagy a r. főtörzsőrmester 2013. augusztus 16-án kelt jelentését is mellékelte az iratsomaghoz, mivel azonban az egyéb releváns, új információkat nem tartalmaz, ismertetésétől a Testület eltekint.

7) Az intézkedő r. zászlós 2013. augusztus 14-én jelentésében számolt be az intézkedés részleteiről. A jelentés tartalmazza, hogy a r. zászlós 03 óra 45 perckor jelent meg szolgálatának teljesítése során a központ (egy r. törzszászlós) utasítására a helyszínen, mert onnan bejelentést tettek, hogy valakit baseball-ütővel fenyegetnek. A r. zászlóst a helyszínen a bejelentő fogadta, aki kérdésre elmondta, hogy 03 óra 30 perc körüli időben barátjával csokolózott a bolt bejáratánál, amikor egy fehér inget viselő ismeretlen férfi rájuk kiabált, hogy távozzanak a bolt környékéről. A férfi eközben egy baseballütőt tartott a kezében, és a bejelentő számára sértő „b*zi” szót használta. Erre a panaszos és két barátja távozott a helyszínről a villamosmegállóba, majd értesítette a rendőrséget. A panaszos, akik barátaival együtt szemmel láthatóan ittas állapotban volt ekkorra, az intézkedés alatt többször kioktató hangnemben hivatkozott jogi tudására, majd az intézkedés végén többször hangoztatta, hogy ismeretei szerint a megtett intézkedések nem felelnek meg a törvényeknek. Ezt követően a panaszos azt is kijelentette, hogy ez a cselekmény az Európai Unió teljes melegtársadalma elleni támadás, és súlyosabb szankciót kell kiszabni. A r. zászlós kifejezetten rákérdezett, kíván-e a panaszos panasszal élni még a helyszínen, erre azonban nemmel felelt, viszont a rendőrt jelvéyszámának megadására kérte fel, melynek ő eleget tett. A r. zászlós a helyszínen meghallgatta a panaszos két barátját is, akik nem magyar nyelven beszéltek, és mindketten külföldi igazolvánnyal rendelkeztek. A meghallgatások során a panaszos fordított – ezen fordítás szerint két barátja vele egyezően adta elő a történeteket. A r. zászlós hangsúlyozta, hogy a panaszos egyik barátja az intézkedés időtartama alatt izgatottan, felháborodottan viselkedett, többször fennhangon kiabált és verbálisan támadólag lépett fel az általuk gyanúsított személlyel szemben.

A jelentés szerint a r. zászlós a helyszínen meghallgatta a boltban tartózkodó fehér inges személyt, akit a panaszos azonosított. S. J., illetve barátja, a bolt eladója (K. T.)

egybehangzóan előadták, hogy 03 óra 30 perc körüli időben a boltban beszélgettek, mikor arra lettek figyelmesek, hogy két ismeretlen férfi a bolt bejáratánál egymást fogdossa, ölelgeti és eközben csókolóznak. S. J. elmondta, hogy ez a megnyilvánulás őt megbotránoztatta, és undort keltett benne, ezért odalépett hozzájuk és nyomatékosan felszólította őket, hogy hagyják abba cselekményüket vagy távozzanak onnan. Ezt követően a felszólított személyek távoztak a helyszínről, de a panaszos barátja közben több alkalommal támadólag akart fellépni S. J. ellen, melyet barátai akadályoztak meg.

A r. zászlós az intézkedés végén a jogi felvilágosítást mindkét fél részére megadta, melynek során S. J. és a panaszos is közölték vele, hogy később majd megteszik feljelentésüket a kerületi rendőrkapitányságon. A történetről videofelvétel nem készült, mert a boltban nem volt olyan kamera, mely rögzített volna, illetve térfigyelő kamera sem látta az esetet.

8) A küldési napló kivonata szerint a panaszos a kerületi rendőrkapitányságra tett bejelentést 03 óra 15 perckor. A küldési napló rögzíti, hogy a kerületnek a küldést 3 óra 19 perckor adták ki és 04 óra 00 perckor fejeződött be az intézkedés. A bejelentés tárgya szerint a bejelentő meleg, a közelben lévő közért alkalmazottja egy baseballütővel támadt rá.

9) 2013. október 2-án kelt jelentésében a kerületi rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának vezetője rögzítette, hogy a 2013. augusztus 14-én hajnalban történt rendőri intézkedést követően a panaszos 2013. augusztus 14-én, a délutáni órákban megjelent a kerületi rendőrkapitányságon, mely tényt a RZS Neo beléptető rendszerben rögzítették. A beléptető rendszerben rögzített adatokat a r. őrnagy kinyomtatva mellékelte jelentéséhez.

A panaszoszt az épületben objektumőri szolgálatot ellátó r. törzsőrmeister fogadta, majd adatainak a beléptető rendszerben való dokumentálását követően a panaszirodához irányította. A panaszirodán szolgálatot teljesítő r. százados a panaszoszt fogadta, majd részére a szükséges felvilágosítást megadta. A r. százados a fentiekéről jelentést készített, melyet a r. őrnagy szintén mellékelte.

A RZS Neo beléptető rendszer adatai alapján a panaszos 17 óra 46 perctől 18 óra 50 percig tartózkodott az épületben.

10) A r. százados 2013. október 2-án kelt jelentésében a következőkről számolt be. A r. százados 2013. augusztus 14-én 9 óra 00 perctől 2013. augusztus 15-én 9 óra 00 percig látott el szolgálatot a rendőrkapitányságon, melynek során panaszfelvevői feladatokat teljesített. A megjelölt napon 17 óra környékén a panaszos megjelent a kapitányságon, és arról számolt be a r. századosnak, hogy a napokban őt megfenyegették, mert homoszexuális kapcsolatát nyilvánosan kimutatta, mégpedig oly módon, hogy az utcán csókolózott egy másik férfival. A panaszos elmondta, hogy amikor ez az eset történt, ők rendőri intézkedést kértek, de nem volt megelégedve a rendőrök viselkedésével. A r. százados elmondása szerint a panaszos kérdése arra irányult, hol teheti meg feljelentését abban az esetben, ha az intézkedő rendőrök tudomása szerint a kerületi rendőrkapitányság állományába tartoztak. A panaszos utalt rá, hogy „mivel ellenük irányul a feljelentése és nem szeretné ha elfogult lenne a kapitányság, elég-e az, ha a Testületnél teszi meg írásban a feljelentését”. Erre a r. százados közölte vele, hogy „természetesen ott is megteheti”.

11) A ki és beléptetésről szóló, 2013. október 1-jén lekért bizonylat szerint a panaszos 17 óra

46 perctől 18 óra 50 percig tartózkodott a kerületi rendőrkapitányság épületében, „panaszfelvétel” céljából.

A Testülethez a fent ismertetett iratokon kívül több száz oldalnyi egyéb, kifejezetten S. J. és K. T.-vel szemben megindult nyomozás során keletkezett iratanyag is megérkezett, ezt azonban a Testület az ügghöz való távoli kapcsolódására tekintettel nem ismerteti.

12) A Testülethez egy CD-lemezt is eljuttatott az ORFK Ellenőrzési Szolgálat, rajta az intézkedés szempontjából releváns hanganyagokkal.

a) A 9557_5440633 fájlnevű (1 perc 46 perc hosszúságú) felvételen a panaszos betelefonál a rendőrségre, és közli, hogy egy gyűlölet-bűncselekményt szeretne bejelenteni. A diszpécser több alkalommal is visszakérdez, pedig a panaszos állítását tisztán lehet érteni. A panaszos megmagyarázza, mit ért gyűlölet-bűncselekmény alatt (atrocitás ér valakit egy közösséghez való tartozása miatt). A diszpécser megkérdezi, hogy pontosan mit szeretne bejelenteni, illetve hol van most. A panaszos tartózkodási helyét pontosan meghatározza (a villamos megállója) és elmondja, hogy őt egy éjjel-nappali bolt alkalmazottja baseballütővel fenyegette meg, azért, mert meleg. A diszpécser rákérdez, hogy az üzlet alkalmazottja ugye nem ment a panaszos után az ütővel – erre a panaszos egyértelművé teszi, hogy nem, és elmondja, hogy párját a bolt előtt megcsókolta, mire az üzletből kijött az alkalmazott és baseballütővel megfenyegette, hogy ne itt „b*ziskodjanak”. A panaszos hozzáteszi, hogy véleménye szerint ez egy európai országban nem megengedhető, és közösség tagja elleni bűncselekményről van szó. A diszpécser a telefont azzal teszi le, hogy ki fogja küldeni a járőrt, majd elköszön. A felvételeken a panaszos hangja alapján egyáltalán nem tűnik ittasnak.

A csatolt jegyzetdokumentum szerint a beszélgetés 03 óra 11 perckor zajlott.

b) A 9557_5440638 fájlnevű felvételen az ügyeletes és a központ diszpécsera egyeztet a bejelentésről. A felvétel 1 perc 29 másodperc hosszúságú és 03 óra 18 perckor készült.

c) A lemezen található 9557_5440792 fájlnevű 14 másodperces felvételen a diszpécser az intézkedést nyugtázzák, 05 óra 50 perckor.

III.

A panaszbeadványban előadottak kapcsán a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálat alá vonnia.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételől függően
  - ba) az országos rendőrfőkapitány,
  - bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
  - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványának egy része annak megállapítására irányult, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök nem tettek meg mindent a bűncselekmény (közösség tagja elleni erőszak) elkövetésének eszközeül szolgáló baseballütő felkutatása érdekében. Ezen túlmenően továbbá a panaszos sérelmezte, hogy ügyében általános számon van folyamatban eljárás, és ő a panasz megtételének időpontjáig sem kapott értesítést arról, hogy indult-e nyomozás a támadással kapcsolatban.

A fentiekkel kapcsolatban a Testület szükségesnek látja leszögezni, hogy a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében a rendőrség nyomozó hatóságként kifejtett tevékenysége felett nem jogosult kontrollt gyakorolni. Ebből következik, hogy a Testület hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani arra nézve, hogy a rendőrség mindent megtett-e a bűncselekmény eredményes felderítése érdekében, illetve, hogy miért nem indult meg a panaszos feljelentése nyomán haladéktalanul a büntetőeljárás. Ugyanezen okból kifolyólag nem vizsgálta meg a Testület, hogy milyen okból nem vették fel a panaszos feljelentését a rendőrkapitányságon az intézkedés délutánján.

Állásfoglalásában a Testület a panaszossal szemben fogantatosított intézkedés sérelmes elemeit vonta vizsgálat alá.

IV.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében rögzített, hátrányos megkülönböztetést tilalmazó rendelkezését, XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, valamint XXVIII. cikkének (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) A Testület érdemben elsőként azt vizsgálta, keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a rendőrségnek a panaszos bejelentése nyomán.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Beadványában a panaszos előadta, hogy 2013. augusztus 14-én, hajnali három óra körül azonos nemű barátját megcsókolta az utcán, amely miatt őt kifejezetten szexuális orientációjára való tekintettel sértegetni kezdték, egy férfi pedig baseballütővel megfenyegette. A panaszos barátjával a fenyegetés hatására távolabb ment, hogy elkerüljék a támadást, és a 107-es számon hívta a rendőrséget. A panaszos a telefonban jelezte, hogy megfenyegették, és azt is közölte, hogy a támadásra szexuális irányultsága miatt került sor.

A Testületnek rendelkezésére állt a telefonos bejelentés hanganyaga. A felvételen a panaszos betelefonál a rendőrségre, és közli, hogy egy gyűlölet-bűncselekményt szeretne bejelenteni. A panaszos megmagyarázza, mit ért gyűlölet-bűncselekmény alatt (atrocitás ér valakit egy közösséghez való tartozása miatt) és elmondja, hogy őt egy éjjel-nappali bolt alkalmazottja baseballütővel fenyegette meg, azért, mert meleg. A beszélgetés során elhangzik, hogy a panaszos párját a bolt előtt megcsókolta, mire az üzletből kijött az alkalmazott és baseballütővel megfenyegette, hogy ne itt „b*ziskodjanak”, illetve az is, hogy a panaszos véleménye szerint közösség tagja elleni bűncselekményről van szó.

A rendelkezésre álló iratanyag és a hangfelvétel alapján a Testületben az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy a panaszos egy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény elkövetését hozta a rendőrség tudomására. A panaszos a felvételen a rendőrséget arról tájékoztatja, hogy ő egy bűncselekmény (közösség tagja elleni erőszak) áldozata, mivel őt szexuális irányultsága miatt megfenyegették, ráadásul felfegyverkezve.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos bejelentése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán.

Ezt követően a Testület azt értékelte, hogy a gyakorlatban mennyiben teljesítették intézkedési kötelezettségüket a helyszínrre küldött járőrök.

2) Az intézkedési kötelezettség első elemeként a Testület azt vizsgálta, időben kiérkeztek-e a rendőrök a helyszínrre.

Beadványában a panaszos azt állította, hogy a rendőrök bejelentését 30-40 perccel követően érkeztek ki a helyszínrre.

A bejelentés és a helyszínrre érkezés időpontjának meghatározásakor a Testület azzal a nehézséggel szembesült, hogy a rendőrségi dokumentumok egymásnak is ellent mondanak az időpontok rögzítésében, illetve többségükben csak a bejelentés időpontjára utalnak, a rendőrök kiérkezésének időpontjára azonban nem.

Az intézkedő r. zászlós jelentésében előadta, hogy 03 óra 45 perckor jelent meg a központ utasítására a helyszínrre, ahol a bejelentő a tényállás kifejtését azzal kezdte, hogy „03 óra 30

perc körüli időben barátjával csokolózott a Non-stop bolt bejáratánál”. A jelentés szerint a helyszínen meghallgatott S. J., illetve barátja, a bolt eladója (K. T.) egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy „03 óra 30 perc körüli időben a boltban beszélgettek”, amikor az ügy alapjául szolgáló eset történt.

A rendelkezésre álló egyéb iratok alapján ugyanakkor a Testület kizárta, hogy a bejelentés alapjául szolgáló történések 03 óra 30 perckor zajlottak volna le, figyelemmel arra, hogy a panaszos bejelentését a központ 03 óra 11 perckor kezdte rögzíteni. Ezt az időpontot jelölte meg a panaszos is híváslistája alapján a Testület munkatársának kérdésére.

Ezt lényegében megerősíti Budapest rendőrfőkapitányának tájékoztatása, amely szerint 03 óra 14 perckor fogadta a r. főtörzsszázlós a panaszos hívását. A tájékoztatásban megjelölt 03 óra 14 perc körülbelül megfelel a hívás befejező időpontjának, tekintettel arra, hogy a lefolytatott beszélgetés 03 óra 11 perctől közel két percet vett igénybe. A rendőrfőkapitány közölte továbbá, hogy az események címét 03 óra 29 perckor adták ki, és a központ a Készenléti Rendőrség állományába tartozó járőrök 2013. augusztus 14-én, 03 óra 45 perckor érkeztek a helyszínre.

Ezek alapján a Testület megállapította, hogy miután a panaszos előadta bejelentését (03 óra 14 perc), 31 perc telt el a rendőrök helyszínre érkezéséig.

Annak megítélésakor, hogy ez az időtartam mennyiben tekinthető indokolatlanul hosszúnak, a Testület figyelemmel volt az Rtv. már idézett 13. §-ának (1) bekezdésére, illetve a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. §-ának (2) bekezdésére, amely szerint több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani.

A Testületet az érintett rendőrkapitányság nem tájékoztatta olyan súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetről, mely a panaszos által előadottakat megelőzve indokolta volna intézkedés foganatosítását. Budapest rendőrfőkapitánya tájékoztatásában a késedelmet lényegében elismeri: megfogalmazása szerint a késedelmet az okozta, hogy az ügyeletes felvette a kapcsolatot a bejelentővel, pontosította a bejelentés tartalmát és a helyszínt csak ezt követően adta ki a címet a járőröknek.

A Testületnek a megküldött dokumentumok alapján arról nincs tudomása, hogy az ügyeletes a bejelentővel ismételt felvette volna a kapcsolatot, mivel csupán a panaszos első bejelentésének hanganyaga áll rendelkezésére, illetve ezen túlmenően arra vonatkozóan talált utalásokat az iratanyagban, hogy a panaszos 03 óra 23 perckor ismét bejelentette az esetet. Tekintettel azonban arra, hogy a panaszos már az első bejelentése során is pontosan körülírta a bejelentés tartalmát, és részletesen meghatározta tartózkodási helyét, a Testület nem fogadta el a késedelem kimentésének indokaként a pontosítás szükségességét.

A bejelentő a kerületi rendőrkapitányság közvetlen közeléből értesítette a rendőrséget, a bejelentés tartalma ráadásul kifejezetten erőszakos jellegű bűncselekmény gyanújáról szólt. A Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalmára való tekintettel mindenképpen késedelmesnek tekinthető a rendőrök kiérkezésének időpontja. A Testület határozott meggyőződése szerint a késedelmet nem menti ki az iratanyagban többször felbukkanó

érvelés sem, hogy a környéken elhaladt egy szolgálati gépjármű, ezért a fiatalok „akár jelezhettek volna is az elhaladó rendőröknek, hogy intézkedésre van szükségük”. Az intézkedést kérő, a segélyhívón szabályos bejelentést tévő állampolgár joggal bízik a rendőrök minél hamarabb időpontban megvalósuló kiérkezésében – tőle nem várható el, hogy miután a diszpécser rendőröket irányított a helyszínre és ezt vele közölte is, minden, a helyszínt megközelítő szolgálati gépjárművet leintsen.

Az intézkedő rendőrök helyszínre kiérkezésének késedelme kapcsán tehát a Testület ügy foglalt állást, hogy az a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét okozta.

A késedelem súlyosságát a Testület szerint enyhítette az a körülmény, hogy bár személy elleni erőszakos támadásról érkezett bejelentés, a hangfelvétel szerint a diszpécser a testi épség közvetlen veszélyét kizárta (rákérdezett, hogy követte-e a támadó a panaszost a megállóba, erre pedig a panaszos nemmel válaszolt).

3) A helyszínen nyújtott jogi tájékoztatással kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A panaszbeadványban foglaltak az alábbiakat rögzítik a rendőrök által nyújtott tájékoztatást illetőleg. A panaszos állítása szerint az egyik rendőr – amikor ő kifejtette, hogy homofób támadás történt – kijelentette: a panaszos és barátja követett el közszemérem sértést, amelyért őket elő is lehetne állítani. A rendőr társa az elhangzottakat megerősítendő a szolgálati gépjárműhöz ment, előhozott egy könyvet és abból valamit felolvasott. A panaszos az incidens óta eltelt idő miatt pontosan nem tudta felidézni az elhangzottakat, a közszemérem sértés megnevezése és a „másokat megbotránkoztat”- fordulat azonban biztosan szerepelt benne.

A fentiek alapján a Testület pontosan nem tudta rekonstruálni, mit olvastak fel a rendőrök a panaszosnak. „Közszemérem sértés” tényállás az intézkedés idején hatályos Btk.-ban bizonyosan nem szerepelt, ugyanakkor a 205. § (1) bekezdésében rögzített, szemérem sértés elnevezésű tényállás szerint, aki magát nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából más előtt szemérem sértő módon mutogatja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ezen utóbbi cselekmény elkövetésének gyanúját a panaszos által támadóként megjelölt személy és társa helyszíni előadása sem vetette fel.

A panaszos szerint a „másokat megbotránkoztat”- fordulat szerepelt a rendőrök által felolvasott szövegben. Ennek kapcsán a Testület garázdaság a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-a szerinti szabálysértési, vagy a Btk. 339. §-a szerinti bűncselekményi alakzatát azonosította szóba jöhető tájékoztatásként, ezek a tényállások azonban a panaszos és barátja viselkedésére semmiképpen sem vonatkozhattak.

Az intézkedő r. zászlóst helyszínre irányító r. törzszászlós a panaszos és barátja viselkedését mindössze a csókra vonatkozó információ alapján „közerkölcs megsértésének” minősíti, amely egy a Szabs. tv. szerinti szabálysértési tényállás (192. § (1) „Aki a közterületen, nyilvános helyen vagy közforgalmú közlekedési eszközön a közerkölcsbe ütköző magatartást tanúsít, szabálysértést követ el.”), ezen idézett tényállásnak azonban nem eleme, hogy a magatartás másokat megbotránkoztasson, ráadásul a panaszos szerint kifejezetten elhangzott, hogy ő magatartásával bűncselekményt követett el.

Noha a fentiek alapján egyértelműen nem volt tisztázható, mit olvashatott fel a r. zászlós a panaszosnak, a beadványban foglaltak szerint a rendőrök egyértelműen egy nem létező bűncselekménynek minősítették a történeteket. Ezért a Testület a következőkben vizsgálatát arra korlátozta, hogy ez a konkrét kifejezés elhangozhatott-e a felek jogi tájékoztatása során.

Az intézkedő rendőr jelentése arra a körülményre nem tér ki, hogy elhangzott-e az ominózus „közszeméremértés” kifejezés a panaszosok magatartásának minősítésére, mindössze annyit rögzít, hogy a r. zászlós az intézkedés végén a jogi felvilágosítást mindkét fél részére megadta.

Budapest rendőrfőkapitányának bűnügyi helyettese tájékoztatásában a fentiekkel kapcsolatban rögzítette, hogy a rendelkezésre bocsátott rendőri jelentések nem támasztják alá a téves jogi minősítés elhangzását. Önmagában ezt az állítást azonban, hogy a jelentések „nem támasztják alá” a tájékoztatás elhangzását a Testület nem értékelte a panaszos állításának érdemi cáfolataként, figyelemmel arra, hogy a jelentés a vizsgált kérdésre ki sem tér, pedig a Testület megkeresésében kifejezetten kérte az eredeti jelentések erre vonatkozó kiegészítését.

A Testület álláspontja szerint az intézkedési kötelezettség teljesítése szempontjából elsőrendű fontossággal bírt volna az a körülmény, hogy a panaszos adekvát tájékoztatást kapjon jogi lehetőségeiről. Mivel a panaszos arra vonatkozó kijelentését, hogy vele az intézkedő rendőr azt közölte, „közszeméremértést” követ el, tartalmilag senki sem cáfolta, a Testület a panaszos előadását fogadta el a történetek hiteles leírásaként, és megállapította, hogy a tájékoztatás tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét okozta.

4) A panaszbeadványban foglaltak szerint a panaszos úgy véli, az intézkedő rendőrök részrehajló módon támadóik oldalára álltak.

A beadvány szerint, amikor a panaszos előadta a rendőröknek a történeteket, kifejezetten hangsúlyozta, hogy a támadás motivációja szexuális irányultsága volt. Az egyik rendőr erre annyit reagált, hogy „Ők külföldiek, de azért tudhatnák, hogy ez itt még mindig Magyarország”, ami adott szövegkörnyezetben arra utalt, hogy itthon nem lehet olyan módon viselkedni, ahogyan azt a panaszosok tették. A panaszos szerint a boltos és társa a rendőrök jelenlétében is egyértelműen utaltak a konfliktus homofób gyökereire („Ha egy fiú és egy lány csókolózna az utcán, az normális lenne, de ha két fiú, az gusztustalan. Elijeszti a vásárlókat.”) A panaszosok szerint a rendőrök még az őket megtámadó személynek azt javasolták, hogy tegyen feljelentést az általuk elkövetett bűncselekmény miatt.

Az Rtv. korábban már hivatkozott 2. §-ában foglalt rendelkezésén túl a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésére, amely úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves). Ezen kötelezettség sérelmét alapozza meg, ha az eljáró rendőr az intézkedés kötelezettség lehetőségét kihasználva, azt az eljárás alá vont személlyel szembeni ellenszenve kifejezésére alkalmazza.

A rendőrt megillető törvényes jogosítványok esetleges részrehajló alkalmazását a Testületnek a fenti rendelkezésén kívül azért is vizsgálnia kell, mert az Rtv. 92. §-a szerint a Testület az alapjogsérelem megállapításáról dönt, ebbe a körbe pedig az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt megkülönböztetési tilalom is beletartozik, azaz hogy a rendőrség jogtalan megkülönböztetés nélkül éljen a rendelkezésére álló jogszabályi felhatalmazásokkal.

A Testület önmagában nem találta a részrehajlás bizonyítékának azt a körülményt, hogy a helyszínre érkező járőrök elsőként a panaszost igazoltatták. Az Rtv. 29. § (1) a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. A fenti rendelkezés alapján tehát a rendőr a panaszost az általa bejelentett bűncselekmény miatt, bűnüldözési célból, illetve kifejezetten a panaszos jogainak védelme érdekében is megfelelő joggal igazoltatta, hiszen a tényállás felderítéséhez a bejelentő azonosítására mindenképpen szükség volt, ez pedig jellemzően a helyszíni intézkedések első lépése.

A panaszos sérelmezte továbbá, hogy állításait nem vették jegyzőkönyvbe és nem a jegyzőkönyvet nem is írták alá vele – ezt pedig szintén a részrehajlást alátámasztó körülményként értelmezi. Ezzel kapcsolatban a Testület kitér arra, hogy mivel a helyszíni intézkedésről nem készült jegyzőkönyv (és az nem is volt kötelező), abban sem a panaszos, sem az ellenérdekű fél észrevételei nem szerepelnek, és azt értelemszerűen egyikük sem írta alá, tehát önmagában ebből az intézkedés részrehajló voltára következtetni nem lehet.

A kerületi rendőrkapitányság részére eljuttatott megkeresésében a Testület határozottan kérte az intézkedést foganatosító rendőrök nyilatkozatát arra nézve, hogy elhangzott-e a panaszosok által említett kijelentés, miszerint „a panaszos barátai külföldiek, de azért tudhatnák, hogy ez itt még mindig Magyarország”. A Testület arra is rákérdezett, hogyan minősítették a rendőrök a panaszos és barátja magatartását, illetve tettek-e bármilyen utalást szexuális orientációjukra nézve. A Testület rákérdezett az intézkedés esetleges fenyegető hangnemére, és általánosságban kérte, hogy a rendőrkapitányság reagáljon a panaszos részrehajló rendőri magatartásra vonatkozó állításaira.

A Testülethez eljuttatott több száz oldalas iratcsomagban olyan dokumentum, amely a panaszos által előadottakat cáfolta volna, nem volt megtalálható. Az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentést a történetekkel kapcsolatban nem készítettek, önmagában pedig az a körülmény, hogy az eredeti jelentésekben a panaszos által sérelmezett, a panaszosok szexuális beállítottságát elítélő kijelentés nem szerepel, nem jelenti azt, hogy az intézkedő rendőrök szerint a panaszos állításai nem felelnek meg a valóságnak.

A Testület részére megküldött dokumentumok hivatkoznak rá, hogy a panaszos bejelentését fogadó ügyeletes a panaszossal empatikus módon viselkedett, segítőkész szándékkal közelített hozzá, a panaszos sérelmei azonban a helyszínen intézkedő rendőrökre vonatkoztak, nem pedig a diszpécserre. A rendőri jelentésből és az egyéb dokumentumokból a rendőrök helyszíni viselkedésével kapcsolatban mindössze annyi tűnik ki, hogy a rendőrök a vitában részes mindkét fél egymással ellentétes előadását meghallgatták, az általuk tett kijelentésekről, az intézkedéshez fűzött kommentárjaikról azonban egyáltalában nem esik szó.

Figyelembe véve, hogy az intézkedő rendőrök nem cáfolták a panaszos állításait, a Testület megállapította az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének megsértését.

5) A panaszos az intézkedés napján, délután 16 órakor bement a kerületi rendőrkapitányságra, ahol jelezte, hogy panaszt kíván bejelenteni az intézkedő rendőrökkel szemben. Elmondása szerint vele a panasztétel kapcsán azt közölték, hogy mivel biztosan a Készenléti Rendőrség állománya intézkedett, forduljon a Teve utcához vagy a Testülethez, panaszát pedig nem vették fel, egyszerűen elküldték.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint „akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
  - ba) az országos rendőrfőkapitány,
  - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
  - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése továbbá kimondja, hogy akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

Az érintett rendőrkapitányság által megküldött iratokból a fentiekkel kapcsolatban a következőkre derül fény.

A beléptetést rögzítő adatok alapján igazolható, hogy a panaszos valóban járt a rendőrkapitányságon az intézkedés délutánján. A panaszost az objektumőr a panaszirodára irányította, ahol a szolgálatot teljesítő r. százados a panaszost fogadta, majd részére a szükséges felvilágosítást megadta. A RZS Neo beléptető rendszer adatai alapján a panaszos 17 óra 46 perctől 18 óra 50 percig tartózkodott az épületben, „panaszfelvétel” céljából.

A panaszost fogadó r. százados jelentése szerint a panaszos arról számolt be, hogy őt megfenyegették, mert homoszexuális kapcsolatát nyilvánosan kimutatta, mégpedig oly módon, hogy az utcán csókolózott egy másik férfival. A panaszos elmondta, hogy amikor ez az eset történt, ők rendőri intézkedést kértek, de nem volt megelégedve a rendőrök

viselkedésével. A r. százados elmondása szerint a panaszos kérdése arra irányult, hol teheti meg feljelentését abban az esetben, ha az intézkedő rendőrök tudomása szerint a kerületi rendőrkapitányság állományába tartoztak. A panaszos utalt rá, hogy „mivel ellenük irányul a feljelentése és nem szeretné, ha elfogult lenne a kapitányság, elég-e az, ha a Testületnél teszi meg írásban a feljelentését”. Erre a r. százados közölte vele, hogy „természetesen ott is megteheti” (feltehetőleg itt a panaszra gondol).

A Testület a fentiek kapcsán azzal szembesült, hogy a panaszos és a r. százados teljesen eltérően írja le a panaszos megjelenésének célját, illetve a részére adott tájékoztatás tartalmát. A panaszos elmondja, hogy ő azért ment be a kapitányságra, hogy a feljelentés mellett panaszt is tegyen, panaszát azonban nem vették fel, és azzal hátrították el, hogy biztosan nem a rendőrkapitányság intézkedett, ezért forduljon a Teve utcához vagy a Testülethez.

Az intézkedő r. százados szerint a panasz felvétele azért nem történt meg, mert a panaszos tartott a kapitányság elfogultságától, és őt ezért irányították kifejezetten a Testülethez.

Mivel a felek előadásai alapján egyáltalában nem volt tisztázható, pontosan mi hangzott el a helyszínen, és a Testületnek egyéb, a tényállás megnyugtató feloldására alkalmas bizonyíték nem állt rendelkezésére, nem juthatott más következtetésre, mint hogy a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület állásfoglalásában hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos a rendőrség nyomozó hatóságként kifejtett tevékenységével kapcsolatos sérelmeire nézve.

A Testület kimondta, hogy a panaszos bejelentése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, és megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a rendőrök késedelmes kiérkezése miatt. A panaszosnak nyújtott tájékoztatás jogszerűtlensége miatt a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította. Mivel az intézkedő rendőrök a panaszos állításait nem cáfolták kielégítően, a Testület kimondta az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének megsértését. A panaszkezeléssel összefüggésben a panaszos jogorvoslathoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A fent összefoglalt sérelmek a Testület megítélése szerint elérték a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az Országos Rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

elnökhelyettes

testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET